

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-3-15 (Muafiyet)
Karar Sayısı : 05-26/301-79
Karar Tarihi : 21.4.2005

10 **A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN, Prof. Dr. Zühtü
AYTAÇ, Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B. RAPORTÖRLER: Meltem BAĞIŞ AKKAYA, Ümit GÖRGÜLÜ

C. BİLDİRİMDE

20 **BULUNAN** : - Bikini Giyim ve Kozmetik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Temsilcisi: Av. Gönenç GÜRKAYNAK ve Av. Zümrüt
ESİN
Çitlenbik Sokak No: 12 Yıldız Mahallesi
Beşiktaş 34349 İstanbul

D. TARAFLAR :- Bikini Giyim ve Kozmetik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Gültepe Talatpaşa Cad. No: 110/1
Kağıthane 34410 İstanbul

30 - La Senza International Inc.
1604 St. Regis Dorval Quebec
H9P 1H6 CANADA

E. DOSYA KONUSU: Bikini Giyim ve Kozmetik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile La Senza International Inc. arasında akdedilen Ana Lisans Anlaşması'na menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.

40 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına ilk olarak 10.2.2005 tarih ve 920 sayı ile; son olarak da 17.3.2005 tarih ve 1749 sayı intikal eden başvuru üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4., 5. ve 8. maddeleri ile 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebiği'nin ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 7.4.2005 tarih ve 2005-3-15/MM-05-MBA sayılı Muafiyet Ön İnceleme Raporu, 18.4.2005 tarih ve REK.0.07.00.00/54 sayılı Başkanlık Önergesi ile 05-26 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- 50 - anılan sözleşmenin menfi tespit veya bireysel muafiyet alamayacağı gibi 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında da muafiyetten yararlanamayacağı,
- bununla beraber, söz konusu sözleşmenin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlanabilmesi için sözleşme metninde yer alan 16.2, 16.2.1, 16.2.2, 16.3, 16.3.1 ve 16.3.2 maddelerinin anlaşma metninden çıkarılması ya da anlaşmanın yürürlük süresinin sona ermesinden sonraki 1 (bir) yıl süreyle söz konusu maddelerde yer alan sınırlamaların, anlaşma süresince alıcının faaliyette bulunduğu tesis ya da arazi ile sınırlandırılacak şekilde yeniden düzenlenmesi gerektiği ifade edilmektedir.

60 H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Lisans sözleşmesi madde 2.1.13 uyarınca lisans alana, münhasır bölgelerde kuracağı mağazalarda kadın, erkek, çocuk iç giyimi, pijama ve gecelikler, vücut bakım ürünleri ve bu ürünlerle ilgili olan yeni promosyon eşyalarını son kullanıcılar perakende seviyesinde satmak konusunda lisans veren 70 tarafından münhasır lisans hakkı ihdas edilmiştir. Her ne kadar Bildirim Formu'nda Bikini Giyim'in şu aşamada bayan iç giyim pazarında faaliyet göstereceği belirtilse de, lisans sözleşmesinde münhasır lisans hakkı verilen "*kadın, erkek, çocuk iç giyimi, pijama ve gecelikler, vücut bakım ürünleri ve bu ürünlerle ilgili olan yeni promosyon eşyaları*" pazarı ilgili ürün pazarı olarak ele alınmıştır.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Lisanslı ürünlerin tüm Türkiye sathında satışının mümkün olması nedeniyle 80 "*Türkiye Cumhuriyeti sınırları*"nın tamamı ilgili coğrafi pazar olarak belirlenmiştir.

H.2. Taraflar

H.2.1. Bikini Giyim ve Kozmetik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Bikini Giyim)

Bikini Giyim, Park Bravo Şirketler Grubu'nun çatısı altındadır. Bu grupta Bikini Giyim'den başka, Park Bravo Dış Ticaret A.Ş. ve Folk Giyim Sanayi İmalat ve Tic. Ltd. Şti. bulunmaktadır. Bikini Giyim, lisans sözleşmesi uyarınca bayan iç 90 giyim perakende satışı konusunda faaliyet gösterecektir. Bikini Giyim'in halihazırda ilgili pazarda henüz bir faaliyeti bulunmamakla birlikte La Senza International Inc. ile akdedilen lisans sözleşmesi çerçevesinde ilgili pazara girmeyi planlamaktadır. Bikini Giyim'in hisse yapısı aşağıdaki şekildedir:

100 Tablo-1: Bikini Giyim'in Ortaklık Yapısı

Pay Sahibinin Adı	Pay Oranı (%)
Kamil Özçoban	15
Ayşe Semin Özçoban	15
Fatma Zeynep Özçoban Dinçer	15
Aslı Özçoban	15
Kemal Güven	15
Folk Giyim	25
Toplam	100

Bikini Giyim'in Yönetim Kurulu'nda Kamil Özçoban, Aslı Özçoban ve Kemal Güven görev almaktadır.

H.2.2. La Senza International Inc. (La Senza)

110 La Senza International Inc. perakende seviyesinde ve La Senza, Silk and Satin ve La Senza Lingerie markaları altında (La Senza konsepti) kadın, erkek, ve çocuk iç giyim, pijama ve geceliklerin perakende satışı; perakende seviyesinde 8-14 yaş grubu için La Senza Girl markası altında (La Senza Girl konsepti) kız çocuk giysilerinin perakende satışı ile La Senza konsepti ve La Senza Girl konsepti için uluslararası düzeyde lisans verilmesi alanlarında faaliyet göstermektedir.

La Senza International Inc., Kanada'da bayan iç giyim ve hazır giyim perakende satış sektöründe faaliyet gösteren 1966 yılında kurulmuş olan La Senza Corp.'un bir iştirakidir. Yönetim Kurulu üyeleri ise Irving Teitelbaum, Stephen Gross, Laurence Lewin ve Gerald Randolph'dan oluşmaktadır.

120 H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.3.1. Menfi Tespit Açısından Değerlendirme

Bildirim konusu lisans sözleşmesinin, aşağıda ayrıntılı bir biçimde de yer verileceği üzere, 2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülenlerin bile ötesinde rekabet kısıtlamaları içermesi nedeniyle menfi tespit belgesi alması mümkün değildir.

H.3.2. Grup Muafiyeti Açısından Değerlendirme

130 Rekabet Kurulu belirli şartları sağlayan dikey anlaşmaları 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin yasaklamasından muaf tutan 2002/2 sayılı Tebliğ'i çıkarmıştır. Bu nedenle, bildirimde bulunan lisanslı ürünlerin perakende

satışı amaçlı lisans sözleşmesinin bu Tebliğ kapsamında olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir.

H.3.2.1. Lisans Sözleşmesi Süresince Rekabet Etmeme Yükümlülüğü

140

Sözleşmenin 16.1. maddesi uyarınca; sözleşme süresince lisans alanın doğrudan veya dolaylı olarak bir rakip ticari faaliyetin hisselerine sahip olamayacağı veya yönetiminde görev almayacağı hükme bağlanmaktadır. Bu hüküm çerçevesinde lisans alana, lisans sözleşmesi süresince rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmektedir. 2002/2 sayılı Tebliğ'e göre, sağlayıcı konumundaki teşebbüsler alıcılara en fazla beş yıllık bir süre için rekabet etmeme yükümlülüğü getirebilmektedirler. Lisans sözleşmesinin 17. maddesinde, sözleşmenin beş yıllık olduğu açıkça düzenlenmiş bulunmaktadır. Dolayısıyla, lisans alana lisans sözleşmesi süresince getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü bakımından söz konusu sözleşme 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamındadır.

150

H.3.2.2. Lisans Sözleşmesinin Sona Ermesinden İtibaren Getirilen Rekabet Etmeme Yükümlülüğü

Bildirim konusu lisans sözleşmesinin 16.2. maddesi ; *"Lisans Alan işbu Anlaşmanın Yürürlük Süresinin sona ermesi de dahil olmak üzere, işbu Anlaşmanın herhangi bir nedenle feshedilmesinden itibaren ve fesih ya da sona erme tarihini izleyen bir (1) yıllık süre boyunca, ne Lisans Alanın, ne Bağlı Kurumlarının, ne de sırasıyla, onların görevlilerinin ya da müdürlerinin (veya onların en yakın aile fertlerinin), aşağıda sayılan türden faaliyetlerde bulunmayacaklarını kabul ve taahhüt etmektedir:*

160

16.2.1 Anlaşmanın sona ermesinden hemen önce herhangi bir Mağazanın bulunduğu Münhasır Bölge sınırları içinde bulunan bir tesiste ya da bu tesis aracılığı ile faaliyet gösteren herhangi bir Rakip Ticari Faaliyetin ifşa edilmiş ya da lehdar konumunda sahibi olan bir kişi ya da kurum tarafından, ya da bunlarla birlikte veya bunların aracılığıyla doğrudan ya da dolaylı bir biçimde hisselerine sahip olmak ya da böyle bir Rakip Ticarete herhangi bir iştirakte bulunmak; ya da

170

16.2.2 Anlaşmanın sona ermesinden hemen önce herhangi bir Mağazanın bulunduğu Münhasır Ülke sınırları içinde bulunan bir tesiste bulunan ya da bu tesis aracılığı ile faaliyet gösteren bir Rakip Ticari Faaliyetin yönetimine ya da işletmesine doğrudan ya da dolaylı bir biçimde aktif olarak katılmak." şeklindedir.

16.3. "Yukarıda, Bölüm 16.2'de belirtilen taahhütler ve uzlaşmalara ek olarak (ve bunların yerini alacak biçimde) Lisans Alan, işbu Anlaşmanın herhangi bir nedene dayanarak fesih edildiği tarihten itibaren işbu Anlaşmanın süresinin bitmesi de dahil olmak üzere ve bu Anlaşmanın fesih ya da sona ermesini

180

takip eden bir (1) yıl içinde, ne Lisans Alanın, ne Bağlı Kurumlarının, ne de sırasıyla bunların görevlilerinin veya müdürlerinin (ya da en yakın aile fertlerinin), aşağıda sayılan türden faaliyetlerde bulunmayacaklarını kabul ve taahhüt etmektedir:

190 *16.3.1 Herhangi bir Rakip Ticari Faaliyetin ifşa edilmiş ya da lehdar konumunda sahibi olan bir kişi ya da kurum tarafından ya da bunlarla birlikte veya bunların aracılığıyla doğrudan ya da dolaylı biçimde hisselerine sahip olmak ya da Anlaşmanın sona ermesinden hemen önce, herhangi bir Mağazanın bulunduğu Münhasır Ülke sınırları içindeki herhangi bir tesisi çevreleyen beş kilometrelik alan içinde herhangi bir bölge içinde yer alan, ya da bu bölge aracılığıyla faaliyet gösteren bir Rakip Ticari Faaliyet ile herhangi bir çıkar ilişkisinde bulunmak; ya da*

200 *16.3.2 Anlaşmanın sona ermesinden hemen önce, herhangi bir Mağazanın bulunduğu Münhasır Ülke sınırları içindeki herhangi bir tesisi çevreleyen beş (5) kilometrelik alan içinde herhangi bir bölge içinde yer alan, ya da bu bölge aracılığıyla faaliyet gösteren bir Rakip Ticari Faaliyetin yönetimi ya da işletmesi doğrudan ya da dolaylı biçimde katılmak."*

Yukarıdaki maddeler uyarınca alıcıya, anlaşmanın yürürlük süresinin sona ermesi de dahil olmak üzere, sözleşme süresinin sona ermesinden itibaren 1 yıl süreyle lisanslı ürünlerle rekabet halindeki ürünlere ilişkin rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmektedir.

210 *Bilindiği üzere 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5/b maddesi "...yasaklamanın, anlaşma konusu mal ya da hizmetlerle rekabet halindeki mal ve hizmetlere ilişkin olması, anlaşma süresince alıcının faaliyette bulunduğu tesis ya da arazi ile sınırlı olması ve sağlayıcı tarafından alıcıya devredilen know-how'ı korumak için zorunlu olması koşullarıyla, alıcıya, anlaşmanın sona ermesinden itibaren 1 yılı aşmamak kaydıyla rekabet etmeme yükümlülüğü getirilebilir. Kamuya mal olmamış know-how'ın kullanılması ve açıklanmasına ilişkin süresiz yasaklama hakkı saklıdır." hükmünü amirdir. Bu hüküm çerçevesinde, söz konusu lisans sözleşmesinin 16.2, 16.2.1, 16.2.2, 16.3, 16.3.1 ve 16.3.2 maddelerinde yer alan yasakların 2002/2 sayılı Tebliğ'in izin verdiği sınırları aştığı görülmektedir.*

220 *Şöyle ki; anlaşmanın yürürlük süresinin sona ermesi de dahil olmak üzere 1 yıl süreyle söz konusu maddede yer alan sınırlamaların anlaşma süresince alıcının faaliyette bulunduğu tesis ya da arazi ile sınırlı olmadığı; aksine anlaşmanın sona ermesinden hemen önce herhangi bir La Senza mağazasının bulunduğu Türkiye Cumhuriyeti sınırları içindeki bütün rakip ticari faaliyetleri içerdiği görülmektedir.*

Dolayısıyla, lisans alana lisans sözleşmesinin sona ermesinden sonra getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü bakımından söz konusu sözleşme 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanamamaktadır.

230 **H.3.3. Bireysel Muafiyet Açısından Değerlendirme**

Söz konusu sözleşmenin grup muafiyeti kapsamına girmemesi nedeniyle Bildirim Formu'nda yer alan talep doğrultusunda lisans sözleşmesinin bireysel muafiyet değerlendirmesine aşağıda yer verilmektedir.

240 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı bir anlaşmanın 5. madde kapsamında bireysel muafiyet alabilmesi için anlaşma ile "a) malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması, b) tüketicinin bundan yarar sağlaması, c) ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması, d) rekabetin "a" ve "b" bendlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması" gerekmektedir.

250 Bildirim Formu'nda bildirim konusu lisans sözleşmesi ile malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması ile tüketicinin bundan yarar sağlaması hususlarında açıklamalar yer almaktadır. Ancak bahse konu açıklamalar bir anlaşmanın bireysel muafiyetten yararlanabilmesi için gerekli ve yeterli koşulları sağlayacak nitelikte değildir. Bu itibarla bildirim konusu lisans sözleşmesinin Kanun'un 5. maddesinin "a" ve "b" bendlerinde yer alan ekonomi ve tüketici lehine yeterli iyileşmeleri sağlamadığı görülmektedir.

260 Kaldı ki, bu iyileşmelerin sağlandığı varsayılsa bile Kanun'un 5. maddesinin "d" bendinde yer alan rekabetin "a" ve "b" bendlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması koşulunun karşılanmamaktadır. Zira, söz konusu lisans sözleşmesinde yer alan ve sözleşmeyi grup muafiyeti kapsamı dışına çıkaran Kanun'a aykırı hükümler ile "a" ve "b" bendlerinde belirtilen türden bir iyileşmenin sağlanabilmesi için rekabetin bahse konu lisans sözleşmesinde öngörülen ölçülerde kısıtlanmasına gerek bulunmamaktadır. Bu itibarla bildirim konusu lisans sözleşmesinin bireysel muafiyetten yararlanmasının uygun olmadığı kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

- 270 1. Bikini Giyim ve Kozmetik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile La Senza International Inc. arasında akdedilen Ana Lisans Anlaşması'na içerdiği rekabet kısıtlamaları nedeniyle menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, aynı nedenlerle anlaşmanın bireysel muafiyetten ya da 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlanamadığına,
2. Sözleşmenin 16.2, 16.2.1, 16.2.2, 16.3, 16.3.1 ve 16.3.2 maddelerinin anlaşma metninden çıkarılması ya da anlaşmanın yürürlük süresinin sona ermesinden sonraki bir yıl süreyle söz konusu maddelerde yer alan

280

sınırlamaların, anlaşma süresince alıcının faaliyette bulunduğu tesis ya da arazi ile sınırlandırılacak şekilde yeniden düzenlenmesi halinde Sözleşme'nin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden faydalanabileceğine,

3. Bu değişikliğin yapılması için taraflara 60 gün süre verilmesine, gerekli görülen bu düzeltme yapılmadan uygulamaya devam edilmesi haklarında soruşturma açılacağı ve 4054 sayılı Kanun'un 16. ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesine,

290

OYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

21.04.2005 tarih ve 05-26/301-79 Sayılı Kurul Kararı'na

KARŞI OY GEREKÇESİ

Bazı lisanslı ürünlerin Türkiye Cumhuriyeti sınırları dahilinde perakende satışının amaçlandığı ilgili lisans sözleşmesi ile, lisans alana çeşitli sınırlamalar getirilmektedir.

Lisans sözleşmesiyle getirilen sınırlamalar ve/veya rekabet yasakları, 4054 sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı tebliğ kapsamında menfi tespit, muafiyet veya bireysel muafiyet açısından değerlendirilirken, bu değerlendirmenin , alışılabilir yatay veya dikey sözleşmeler için yapılandırılmış farklı olması, farklı kriterlerin de göz önüne alınması gerektiği unutulmamalıdır. Çünkü, lisans anlaşmaları imzalanırken, "fikri mülkiyet hakları" çerçevesinde, başta münhasırlık olmak üzere tesis edilen birtakım rekabet sınırlamaları, başka hukuki düzenlemelerle de desteklenen ve esasen yenilik doğuran fikir, icat veya orijinal buluşların piyasalaştırılmasına, teşvikine ve korunmasına dönük bir tedbirdir.

Dolayısıyla, bu dosyada olduğu gibi, lisans alan ve verenlerin mutabakatı sonucu oluşmuş bir lisans sözleşmesine, bazı sözleşme hükümleri çıkarılmaksızın doğrudan menfi tespit verilmese bile, grup muafiyeti tanınabilir veya en azından sözleşmeye bireysel muafiyet verilebilirdi.

Aksi yöndeki kurul kararına katılamıyorum.

Prof.Dr.Nurettin KALDIRIMCI
Kurul Üyesi

05-26/301-79